

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „2.—
za četr leta „1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovredi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 42.

V Mariboru, dne 18. oktobra 1900.

Tečaj XXXIV.

Volilno gibanje.

Beganje volilcev se je že pričelo. Po-
sebno rado se pripoveduje, da gospod Josip
Žičkar ne kandiduje več v V. kuriji. Ta vest
ni resnična. Gsp. Josip Žičkar v straja
pri svoji kandidaturi za V. kurijo. Vsaka
druga vest je izmišljena in neresnična.

Izmed ugodnih poročil za Žičkarja
nam je danes povdarjati izjavi dveh poli-
tičnih društev.

Katoliško politično društvo v Šmartinu
pri Slov. Gradcu je storilo ta-le sklep,
ter ga poslalo Slov. društvu v Mariboru:

»Z ozirom na sklep zaupnega shoda v
Mariboru dne 4. t. m. izjavlja katoliško poli-
tično društvo v Šmartinu pri Slov. Gradcu
sledče:«

1. Za slovenjegraški politični okraj pre-
zaslužnega gospoda dekana Žičkarja
želimo zopet kot zastopnika V. kurije.

2. Ako se bo sklical v konečno sporaz-
umenje še kak zaupni shod, naj se upošteva
tudi tukajšnje politično drnštvo in se naj
povabijo tudi iz njega zaupni možje.«

»Katoliško-politično društvo v Šmartinu pri
Slov. Gradcu« dne 9. oktobra 1900.

Franc Pečnik s. r. predsednik.
F. Waukan in V. Fišer s. r. odborniki.

Tudi v Kozjem je imelo ondotno poli-
tično društvo posvetovanje o državnozbor-
skih volitvah ter je sklenilo:

»Podpisani odbor katoliškega političnega
društva za kozjanski okraj zbran dne 14.
oktobra 1900 v Kozjem odobrava kandida-

turo našega dosedanjega izvrstnega, za blagor
volilcev najskrbnejšega, posebno za naš okraj
prezaslužnega poslanca gospoda Žičkarja,
ter odločno zavrača napade zoper duhovščino
sploh in gospoda Žičkarja posebej, katero
gromadi zadnji čas nasproti mišljenju vseh
prebivalcev tega okraja, majhna peščica ne-
davno le-sem došlih ljudij v »Slov. Narodu«.

»Katoliško-politično društvo« v Kozjem
dne 14. oktobra 1900.

Marko Tomažič s. r. predsednik.
Anton Ribar, Miha Volaušek, Miha
Maček, Miha Horvat, Janez Bah, Adolf
Vončina s. r. odborniki.

Mi pozdravljamo z veseljem ta sklepa.
Somišljenike Žičkarjeve pa vabimo, naj vza-
mejo agitacijo za Žičkarja krepko v roke.
Za takega mora delati, kakor je Žičkar, ni
težko. Glavarstva so že zahtevala nazaj vo-
lilne imenike in za to je pričakovati, da bodo
kmalu volitve volilnih mož razpisane. Na
delo torej, neustrašeno in pogumno, a brez
vsake strasti!

Kdor drugim jamo koplje, sam v jamo padе.

Johann Wisenjak, župan v Slomih je
postal hudo bojevit, odkar so ga Ptujčani
napravili svojim kuratorjem, izvolivši ga v
mestni skupini poleg zaslžnega Schoschtere-
ritscha v okrajni zastop. Prišel je na poli-
tične shode na Zavrč in v Veliko nedeljo.
Zagovarjal je carino na luk, skrajšanje šolske

dobe na eno leto, ob enem pa vpeljavo
nemškega poduka, odpravitev orožnih vaj
itd. Ker so se ljudje takim zahtevam smer-
jali in njih ostro kritikovali ter zavračali,
postal je g. župan hud.

Nekaterim kritikom nikakor ni mogel
prizanesti, ampak njih je tožil. Saj je ka-
zenski sodnik tudi zavoljo Johana Wisenjaka
na svetu! Naj dela!

G. Wisenjak pa ni le občutljiv zaradi
svojih govorov po shodih, ampak tudi zaradi
svojih občinskih računov.

To so poskusili posestniki Jožef Cizerl,
Jakob Glažar, Tomaž Kostanjovec, M. Čuš,
M. Čuš, J. Wesenjak, J. Vilčnik, J. Hergu in J.
Sešerko iz Mezgovca. Ti imajo brez dovo-
ljenja županovega en del svojih posestev v
občini Slomi in morajo v to občino naloge
plačevati. Letos so bili toli predrnji, da so
šli po novem letu širje na dom g. župana
Wisenjaka, da pregledajo občinske račune za
leto 1899. Župan njim je predložil dnevnika
(dve knjige) brez vseh prilog ter se odstranil.
Mezgovčani znajo pisati in brati, prepisali so
si oba računa od besede do besede, od šte-
vilke do številke; to tem bolje, ker se njim
ni zdelo vse v redu; pogrešali so namreč
priloge računov. Ko so svoj posel opravili,
govorili so spet z županom in Mihail Čuš je
proti njemu rekel: »Morebiti je vse v redu,
pa bi nam moral dati vse priloge računov!«
Na to župan: »Teh še zdaj nimam in njih
ne potrebujem.« Ko Vilčnik pripomni, da se
bodo Mezgovčani pritožili zavoljo računov,
ga zavrne Wisenjak: »Tožite me, kam hočete;
meni bode moj odbor vse odobril.« Na to so

Listek.

Črtice iz zgodovine našega naroda.

I. Slovani en narod.

1. Bivališča.

Po vesoljnem potopu je Bog uničil vse
človeštvo ter izvzel le Noeta z ženo in otroki.
Znano je, da je bilo sinov troje: Sem, Kam
in Jafet. In sv. pismo poroča, da so sinovi
Jafetovi bili: Gomer, Magog, Madai, Javan,
Tubal, Mosoh in Tiras. Vsak izmed njih je
postal praded mnogoštevilnega rodu, in odkar
je Bog pri Babelu človeštvo razpršil, tudi
naroda. Po splošnem mnenju izhaja iz Ma-
goga slovanski narod, to je vsota tistega
ljudstva, ki jo tvarajo Rusi, Poljaki, Čehi,
Lužički Srbi, Srbohrvatje in Bulgari z nami
Slovenci vred.

Ves slovanski narod je sprva govoril
eden in isti jezik, in le malo se je razločevala
govorica v raznih delih slovanskega sveta.
In zatorej je prva zgodovina našega slo-
venskega naroda zgodovina vsega slovanskega
roda, in ostane, dokler se ta ni začel raz-
seljevati.

Pradomovina Slovanov, to je najstarejša
domovina, kolikor naše znanje v preteklost

seg, je tista ravnina, ki leži med Finskim
zalivom in Vzhodnim morjem na eni in Kar-
pati na drugi strani, torej severozahodni del
današnje Rusije in srednji in vzhodni del
Galicije, toda le do Visle.

Kedaj so naši pradedje ta svet zasedli,
o tem se natančneje nič ne ve; gotovo je
le, da ne pred l. 1500 in ne za l. 500 pred
Krist. rojstvom. Isto tako je gotovo, da so
prišli v Evropo še le za Grki, Itali, Kelti in
Germani, da nam vsled tega ti narodi poli-
tično kakor prosvetno časovno prednjačijo,
da so pa torej tudi starejši od nas.

Nova domovina je bila polna močvirja,
jezer, gozdov in seveda tudi raznih zverij.
Tudi ljudij so tukaj že našli naši pradedje,
a le jako redki so bili, živelni napol divje in
bili majhne rasti; posluževali so se pri
opravkih sicer raznega orodja, a to je bilo,
ker še rude niso poznali, iz kamena, rogo-
vine in kosti.

Naši pradedje so imeli jako težavno delo, da
so novi svet kolikor toliko preobrazili na
bolje in sebi prijetnejše; le prav počasi se je
to moglo vršiti.

Izmed sosedov, bivajočih okoli njih, nas
najbolje zanimajo Germani na jugozahodu;
ločila jih je od teh Visla.

V tej dobi se naši pradedje niso zvali
Slovane; to ime je za poznamenovanje vsega

rodu nastalo pozneje. Imenovali so se Srbe,
a Germani so jim rekali Vindi, Vinidi ali
Venedi; odtod nemški izraz »windisch,« ki
ga nahajamo v krajevnih imenih Windisch-
Graz, Windisch-Feistratz i. dr., in ki ga je
za poznamenovanje Slovencev in Lužičkih
Srbov pri Nemcih slišati še danes.

Tekom let je Slovanom domovina po-
stala pretesna in jeli so se počasi širiti na
vse strani. Zlasti Germani so slovanski pri-
tisk čutili kaj hudo, in to je povzročilo v
njih vretje in premikanje, ki se je naprvo
močno pojavilo v drugi polovici 2. stoletja
po Kr. r. Menda že tedaj ali pa še le
začetkom 3. stoletja pa je pritisk na Germane
postal tako silen, da je celo gotsko pleme, ki se
je Slovanov tikalo neposredno in sicer ob
Visli, domovino ostavilo, šlo proti jugu ter
se nastanilo na severni obali Črnega morja
med Donom in Donavo. Črez prazno zemljo
so se takoj razlili Slovani. Za Goti so se
umaknila še druga germanска pleme proti
jugu, in vsikdar so izprazneno zemljo za-
sedli Slovani. Koncem 4. stoletja so že bili
ob Odri. Gotje, ki so se bili morali na sever
Slovanom umakniti, so si na jugu celo nekaj
svojih pritiskavcev podvrgli. Toda miru tudi
v novi domovini niso našli. Kalili ga jim pa
niso toliko Slovani, kakor Huni, ki so bili
prišli iz Azije ter se za njimi ustavili.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Mezgovčani županov dom zapustili. Na potu domov so srečali Jakoba Petka ter so vprašali, kje da ima slunski župan računske priлогe. Odgovoril je, da njih nimajo, da on (tudi odbornik) ni vedel, da morajo biti prilage, da njih župan nikoli ni pokazal, da njih on ni videl. Mezgovčani pa so gledale večih točk računa imeli svoje pomisleke, na pr. giedé izdatkov za razna pota, plača svetovalcem, živinskih potnih listov, uradnega prostora, zaslužka čistilnega stroja (trijer) itd. Župan Wisenjak si računi za pisarno na leto 59 gld. odškodnine. Gledale trijera je postavil v računu stroške, dohodkov pa ni bilo nobenih vpisanih, ko so Mezgovčani dne 3. prosinca t. l. račun pregledovali in prepisivali. Franc Roškar je bil že novembra 1899 vrnil Wisenjaku za občino 20 K posojila. Tega zneska Mezgovčani niso našli v računu! Ga tudi ni bilo med dohodki ali prejemki 1899!

Sadjarjev kažipot.

Ni še dolgo, odkar smo naznani novo knjižico »Viničarjev kažipot«, t. j. navod, kako je vinograde na novo zasajati in kako jih obdelovati, ki jo je spisal znani g. potovvalni učitelj Belé, in ki jo prodaja po 60 vin. komad Dragotin Hribar v Celji. Takrat knjižice nismo mogli podrobnejše pogovoriti, ker nam je nedostajalo časa, da bi jo do dobrega proučili; zato smo jo le priporočali; to smo si pač upali, ker nam ime Belé jamči, da je delo dobro.

Tudi danes ne maramo knjižice nadrobno pogovoriti, danes imamo drug namen. Knjižica je to zares, kar bi po naslovu naj bila, in sicer je izvrsten kažipot. V besedi, ki jo vsak otrok ume, se pripoveduje, kako se zemljšča za nov nasad pripravlja, kako se zasajajo sadike, katera dela se imajo vršiti prva 3 leta po sajenju in kako, dalje kako se trs naprej odgaja in reže, kako je treba postopati z mladjem po leti, kako se trs okapuje, osipavlje in gnoji, in sicer s hlevskim kakor z umetnim gnojem, kako se rastlinski in živalski škodljivci pokončujejo in končno, kako se je mogoče obraniti neugodnih vplivov vremena, zemlje itd.; skratka viničar izve natanko, kako mu je delati. A g. Belé ne trdi le, tako in tako mora biti in na drugače, ampak on tudi na podlagi globoke znanstvene izobrazbe dokazuje, zakaj se ima vse tako vršiti, kakor svetujo. Človek

Huni so bili grozno divji narod, ki ni hotel delati ter živel le o ropu in o tem, kar so jim podjarmljena ljudstva pridelovala in plačevala. (O njih je brati tudi v berilih za ljudske šole.) Ti Huni so zraven nekaj Slovanov podjarmili vzhodno polovico Gotov, dočim jim je zahodna odbežala črez Donavo na jug. Pričakovati bi bilo, da se je Slovanom, podjarmljenim po Hunih, godilo grozno slabo. V resnici pa ni bilo tako. Gotje so bili mnogo hujši gospodarji. Slovani so namreč marljivo obdelovali polje, vsled tega so jih Huni prav radi imeli in jih niso mučili, dočim so druge sužne narode strašno stiskali. Celo kneze so Slovanom pustili ter od njih samo zahtevali, da so njim plačevali davek, pridevali živež in v boju s četami pomagali.

O krutosti Gotov priča naslednji dogodek. Gotski kralj Vinitar ni mogel prenašati hunske nadoblasti ter je gledal, da se izpod nje izvije. Da pa svojo moč poskusiti, udari poprej na Slovane. Ti ga užugajo. A Vinitar naskoči Slovane drugokrat, in takrat mu je sreča mila. Toda krutemu Gotu ni dovolj, da je zmagal, ampak on da ujetega slovanskega kneza Boža z njegovimi sinovi in sedemdesetimi njegovega spremstva na sohe pribiti. Nad čimur se je German radoval, nad tem se je zgražal celo poglavavar Hunov, Balamber. Ko je slišal, kako je Vinitar ravnal,

bi mislil, kaj tacega je priprostemu človeku težko ali celo nemogoče dopovedati; toda beri Beletov kažipot in djal boš, da se je pisatelj tudi kot metodik skazal mojstra. Knjižica, ki velja 60 vin., je vredna pest zlata, in kdor ima vinograd, naj bi ne bil brez nje.

Kam pa pravzaprav merimo danes, ker smo gori diali, da nam je drug namen, kakor knjižico presojevati? Poleg vinarstva nam je eden glavnih dohodnih virov sadjarstvo; in že opetno smo v našem listu povdarjali potrebo, da se slovenskoštajarski kmet začne resno izobraževati v sadjarstvu. In zdaj smo pri tem, kar hočemo povedati. Ko bi se mogel v roke vzeti »Sadjarjev kažipot«, tako izvrsten, kakoršen je viničarjev, potem bi ne bilo težko se izobraževati v sadjarstvu, gočovo bi vsakemu le bilo v veselje, in vspehi bi ne izostali; toda za sadjarja sedaj primerne knjižice nimamo; kar v tej stroki gleštamo, je zastarelo in se ne razprodaja več. Torej »Sadjarjevega kažipota« bi nam poleg viničarjevega bilo treba, kakor drugega očesa.

Naj g. Bele, ki je vinarjem v prid svoj talent in svojo ljubezen do kmetskega ljudstva v tako izborni luči pokazal, pero vzame še enkrat v roke ter napiše tudi sadjarjem kažipot; kakor žanje zdaj eno hvalo, tako bo žel potem dvojno. Vemo, da ima g. Bele mnogo opraviti, ali z ozirom na važnost in korist take knjižice smo si vendar upali izreči to prošnjo. Ako pa bi zares ne utegnil, nam naj merodajni možje vsaj oskrbijo prestavo Müllerjeve knjižice, ki je tudi nekak sadjarjev kažipot in ki jo, če se ne motimo, deželni odbor ali deželno kmetijsko društvo prodaja po 1 K komad. Zakaj se ta knjižica sploh ni izdala v obeh jezikih? Samo škoda, da »Sadjarjevega kažipota« že zdaj pred zimo ni, da bi se pri topli peči prebiralo in učilo. Do druge zime pa ga naj gotovo imamo v rokah.

Politični ogled.

Volilno gibanje. Nemški konservativci že izražajo po svojih listih nevoljo, da smo postavili v V. kuriji Maribor-Lipnica lastnega kandidata v osebi občespoštovanega gospoda F. Mlakarja. Ali mislijo konservativci, da bomo mi za njimi letali in jih prosili, da smo ž njimi volili? Pri zadnjem volitvi se niti zahvalili niso za pomoč, sedaj še nas niso prosili. Pa za sedaj bi tudi nobena prošnja ne pomagala,

krenil je na mah z vojsko nanj, ga užugal in naposled osebno s svojo puščico ustrelil; okoli l. 380.*

Bože je prvi slovanski mučenik, ki ga zgodovina pozna imenom — in prvi mučitelj našega rodu je German.

Leta 448. so Huni domovino ob Črnom morju ostavili, šli proti zahodu ter si osvojili današnjo Ogrsko. Vzhodnji Gotje, zopet osvojeni, so si prilastili zemljo od Donave naprej proti zapadu, ob Črnom morju pa so se nastanili Slovani.

Tako je bila do 5. stoletja domovina naših pradedov že precej večja nego izprva; segala je v eni smeri od Vzhodnega do Črnega morja, v drugi od Odre in Karpatov do Dona, povirja Volge in Ilmenskega jezera. Pa tudi mnogoštevil in silen je bil takrat slovanski rod.

Po 5. stoletju pa se pri Slovanih začnejo daljše razselitve in zato se hočemo sedaj nekoliko ustaviti ter svojim bralcem pripovedovati, kako so naši pradedje živel na zemlji, ki so si jo bili do približno leta 500 po Kr. r. osvojili.

* Bože je gotovo skrajšana oblika imena Božidar ali drugega sličnega.

kajti mi ne moremo voliti s stranko, ki ima v svojem programu nemščino kot posredovalni državni jezik. Na Kranjskem kandidirajo socialdemokrati v V. kuriji Josipa Kopača, upravitelja v Trstu, liberalna stranka pa učitelja L. Jelenca. — Politično društvo »Edinstvo« je postavilo 14. t. m. kandidatom v V. kuriji dr. Rybača za Trst in dr. Laginjo za Istro.

Voditelj mladočeške stranke dr. Hebold bode dne 22. t. m. star 50 let. V Pragi in njegovem volilnem okraju se prirejajo za ta dan velike svečanosti, ki bodo pokazale, kako časti narod najboljšega zagovornika svojih narodnih pravic.

Avstrijski poslanik pri papežu. Brezverski listi se srdito zaganjajo v sedanjega avstrijskega poslanika pri papežu grofa Revertera. Nadškof vrhobosanski dr. Stadler je namreč dobil pred kratkim iz dvorne pisare karalno pismo, ker je izrekel v Zagrebu pri katoliškem shodu željo, naj bi se Bosna kmalu tesno združila s Hrvatsko. Predzadnji teden pa je romal dr. Stadler v Rim ter bil tam od papeža zelo ljubezljivo sprejet. In to sedaj brezverske liste hudo peče. Pravijo, da so papež ga vsprejeli le radi tega tako ljubezljivo, ker je dobil ono karalno pismo. Grof Revertera pa baje ni hotel ali ni mogel uplivati pri papežu, naj ga tudi papež pokarajo. Zato hočajo sedanjega poslanika odstraniti. Resnica pa je, da so papež vsprejeli dr. Stadlerja le radi tega tako prisrčno, ker ga ljubijo in spoštujejo, ne pa iz kakih ozirov na ono pismo.

Svoboda na Ogrskem. Naučni minister je ukazal, da naj se šolskim otrokom v Szededinu razлага krščanski nauk v mažarskem jeziku, dozdaj se je poučeval krščanski nauk v srbskem jeziku.

Razkralju Milanu se toži po Srbiji. O spravi so zadnji čas pisali razni listi. Uradno poročilo pa oporeka vsaki spravi. Kralj Aleksander je trdno sklenil, da zavoljo miru v deželi ne dovoli roditeljem preko meje.

Vojска na Kitajskem. Poroča se, da se je na kitajskega cesarja poskusil izvršiti napad na potovanju v Siangfu. Napadovalec pa je bil prijet, predno je mogel casarju kaj žalega storiti in na mestu obglavljen. — Naša nadvojvodinja Marija Jožefa je podarila vojakom v Kini 10.000 smodčic in 5000 smodk.

Dopisi.

Od Marije Snežne na Velki. Odkar g. nadučitelja Majcena ni več, se je pri nas posebno z ozirom na šolstvo popolnoma izpremenilo, žalibog na slabo. Pokojni gospod so bili 42 let med nami, v tem času 36 let sami v šoli; otroci naši so se vzgajali v strahu božjem in zraven izvrstno naučili vsega, kar jim je za prihodnost treba znati. Daleč na okrog ni bilo take sole, kakoršna je bila gospoda Majcena; zato so pa tudi stariši drugih župnij svoje otroke kaj radi v šolo pošiljali k Mariji Snežni. Uk je bil slovenski, vrh tega pa se je vsak nemški še toliko navadil govoriti, kolikor treba, da ga Nemec ne ukani. Vedno so se cmureški liberalni prusaki zaletavali v gosp. nadučitelja, a oni so stali kakor skala. Toda tudi ta skala se je enkrat vendar razrušila, in od istih mal gre pri nas od dne do dne na slabše. O nasledniku g. Majcena ne moremo govoriti, mrtev je, in Bog mu bodi milostljiv. Izpregovoriti hočemo o drugem nasledniku, o sedanjem nadučitelju. Dobil je pred par leti pri nas službo zato, ker slovenski ne zna in ker je slovenščine sovražnik. Bili so vrli slovenski prošilci, ali cmureškemu okrajnemu in graškemu deželnemu šolskemu svetu ni do tega, da bi se otroci kaj naučili, ampak njemu le gre za to, da se ljudstvo nemči ter da se narodna meja potisne dalje na jug. In v to svrhu je bil sedanjem nadučiteljem najpripravnija oseba; od slovenskih staršev rojen, je pred kakimi 25 leti naredil izpit iz

slovenščine, potem pa vedno služboval na Nemškem, ter se navzel nemškega duha in sovraštva do slovenstva, zraven pa se matrinščini svoji tako odvadil, da jo le še za silo lomi. Otroci se pri njem, ki njih jezika ne zna in noče govoriti ter samo nemški občuje, naučé le jako malo. Nadučitelju našemu pa ni dovolj, da nam sam dela škodo, ki se ne da popraviti nikdar, on hoče to škodo še potrojiti. Dela namreč na to, da bi na naši šoli tudi še bili nastavljeni njegova žena, ki je nekdaj tudi bila učiteljica, in njegova hči, ki misli prihodnje leto učiteljice dovršiti. Seveda nobena ne zna niti besedice slovenski. Suplentinja, ki jo imamo, bode se brž možila, in tako bi postalo prvo mesto prazno. Drugega še pa ni, tisto bi se moralno še le ustanoviti, to se pravi, šola bi morala postati štirizredna. Da pa se to kmalu zgodi, dela nadučitelj sedaj na vse kriplje. Toda dvomimo, da bo mogel svoje nakane tako lahko izvesti. Povemo mu, da bomo že našli pravo pot. Čemu pa so poslanci?

Črnagora pri Ptiju. (Slomšekova slavnost.) Slomšekovih slavnosti je bilo letos že toliko, da lahko rečemo: to je splošen praznik Slovencev. Od vseh strani prihajajo poročila o teh slavnostih; nekatere so zares velikanske. Na stotine naroda se zbira, da bi poslušal, kako imeniten domoljub je bil nepozabni škof Slomšek in da bi se navdušil v teh žalostnih časih.

Slomšekove vrline ga ogrevajo, njegovo ime ga elektrizuje. Ljudstvo samo govori, da še takšnega škofa nikdar nismo imeli; to je bil svet mož, pravi slovenski apostol! Ni čuda torej, da se te domoljubne slavnosti vršijo sijajno tudi v neznatnih krajih.

Črnagora je majhen trg, ali znan je radi Božje poti, kamor prihaja že od davnih časov na tisoče pobožnih romarjev. Prekrasna cerkev, čudovito lepa lega, čarobni razgled, vse to je tako mično in vabilno, da ti ne gre iz spomina in da rad obiščeš ta divni kraj ob vsaki priliki. Taka prilika je bila tudi dne 7. oktobra. Bil je shod, vrh tega pa smo slavili še tri praznike: blagoslavljanie prelepe nove šole, cesarjevo 70letnico in Slomšekovo stoletnico. Črnagora je bila ta dan vsa praznična. Cesarske, slovenske in avstrijske zastave so plapolale, možnarji so grmeli dol proti nemčurskem Ptiju, kakor pred petstoleti iz črnogorskega taborja na divje Turke; haloški godeci so igrali cesarsko pesem, krasni »Naprek« in druge. Obhajali smo zares prelep praznik. Došli so gostje iz Stoperc, Žetal, Majšperga, Studenic, Crkovec, Sv. Lovrenca, Hajdine, Ptuja. Gg. učitelji so tako lepo peli. Hvala jim!

Solčava-Luče. To je zadnji kot lepe Savinjske doline. Pa najsi je zadnji, vendar se šteje mej prve po svoji lepoti. Pa tudi zapuščen ni tako ta kot, kakor smo videli in slišali. Na Šmihelovo nedeljo je bila lepa slovesnost v Solčavi in na Rožnivenško nedeljo v Lučah. V Solčavi je prikorakalo črez šestdeset starih vojakov pod poveljstvom pet in šestdeset let starega Ošepa, kateri je bil v več vojskah, z godbo v cerkev in je poznej imelo sedemdesetletnico cesarjevo in stoletnico Slomšekovo, pri kateri je o cesarju govoril gosp. kapelan, o Slomšku pa kmet Klemenšek. Veseli nas posebno zadnji; zakaj mi spoznavamo, kaj lahko vse kmetje dosežejo s čitanjem, ako namesto, da bi po krčmah posedali in za tako slabo vino, ki ga prekupci zdaj v naše kraje pošiljajo, denar zップravljajo, doma berejo knjige in časopise, katerih imamo Solčavčani v veliki množini in sicer same krščanske, razen starega Prodnika, ki je mej nami s slabim »Rodoljubom«, bela vrana po domače rečeno. Pa tudi Lučani so pokazali na Rožnivenško nedeljo, da so Slovenci zvesti svojemu cesarju. Lepo jih je bilo videti, kako so z godbo »maširali« na čelu jim na konju zapovednik župan Rajmund, ki se trudi za blagor občine in ugleda našega kraja, v cerkev in po službi božji na odločen kraj, kjer jim je domači dušni pastir

razložil pomen slavnosti: cesarjeve sedemdesetletnice in stoletnice Slomšekove, ki je tako lepo opeval naše planine:

»Košata Radoha, visoka Ojstrica,
Gorjata Rinka in zobata Olševa
Povzdigajte Slovencem bistre glave
Naj bojo vrli sini Slave!
V nebesa kažejo mogočni velikani
V nebesa vzdigajmo mi srce in oko
Slovencem luč naj sveta vera bo.
Le bistrimo si glave, ne dremajmo zaspani
Drugim rodom prodani.«

Da nismo v tem kotu zaspani, kažejo te slavnosti in da ne dremamo, je tudi pokazalo se 9. in 10. t. m. v Solčavi in Lučah, ko smo po dolgem pisarjenju vendar prišli do tega, da se bo tu vršilo licenciranje bikov za naše zadruge, ki so kmetom v največjo korist, kar se je že v Lučah pokazalo, ko je zadruga prodala tri bike plemenake za Slov. Bistriški okraj. Omenjena dneva sta imela v Solčavi in Lučah gg. potovalna učitelja Jelovšek in Bele poduk vsak v svoji stroki. Tega sta se tudi vdeležila načelnik in podnačelnik okrajnega gornjograjskega zastopa in si pri tem ogledala cesto in pokazala, da se zanimata za naše potrebe. Dragi rojaki, le delajmo skupno za blaginjo ljudstva in pokažimo svetu, da smo za napredok — toda brez liberalnega firneža. Zato tudi naravnost povemo, da Kač pri nas nema nobene besede, in je bilo predzrno rečeno na celjskem zaupnem shodu, da »govori v imenu savinskega prebivalstva, da si želi drugega poslance in ne več Žičkarja«. Naš poslanec je bil in bo Žičkar in s tem basta. Zatorej držimo se besedi in izvršujmo jih v djanju, katere je naš Slomšek zapisal v spominsko knjigo solčavsko:

»Povzdigajte Slovencem bistre glave
Naj bojo vrli sini Slave.
V nebesa vzdigajmo srce in oko
Slovencem luč naj sveta vera bo.
Le bistrimo si glave, ne dremajmo zaspani
Drugim rodom prodani.«

Iz Vuzenice. Evo nekaj malega iz stare Vuzenice! Pretečeno nedeljo je naredilo slavno pevsko društvo marnberško izlet k nam v Vuzenico. Čeprav je bilo precej neugodno vreme — začelo je ob štirih deževati — vendar se niso vrli Marnberžani ustrašili pota in vremena, ter so v obilnem številu prišli v staro Vuzenico, nas razveseljevat s svojimi milimi glasovi. V gostilni g. Mravljaka, vrlega narodnjaka vuzeniškega, so nam zapeli prav mnogo pesmic, deloma iz »Lavorike«, deloma pa iz pesmarice družbe sv. Mohorja. Res, iznenadili so nas s svojim obiskom, še bolj pa s svojim petjem. Če posmislimo, kako žalostne narodne razmere so tukaj v dravski dolini, in če posmislimo, da marnberško pevsko društvo šteje še le dva meseca svojega obstanka, se pač moramo po vsej pravici čuditi izrednemu napredku slav. društva. Nismo se mogli zadosti načuditi, da sl. društvo razpolaga s tako izvrstnimi močmi, s tako izbornimi pevci, ki so se v tem kratkem času svojega obstanka naučili toliko pesmic, ne samo lažjih, ampak tudi težjih, kakor na pr.: »Jadransko morje« itd. Izborni uspeh je pripisovati le marljivosti pevskega vodja in pevcev, ki složno in z mladeničko navdušenostjo gojijo slovensko petje. — Torej slava mlademu marnberškemu pevskemu društvu! Vivat, floreat, crescat! Prisrčna zahvala za vesele urice, ki ste nam jih priredili se svojim milim petjem! — n.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Za volilno dobo. Na mnogobrojna vprašanja odgovarjam, da pri nas na Štajarskem volitve za državni zbor v kmečki in peti skupini niso direktnne in tajne, ampak pri nas se volijo volilni možje. In ti volilni

možje še le volijo poslanca. Kdor je volilni mož za kmečko skupino, lahko je tudi volilni mož za peto skupino. Narobe pa ne velja popolnoma. Le isti volilni možje pete skupine so lahko volilni možje v kmečki skupini, ki so volilci v kmečki skupini. Volilec v kmečki skupini je, kdor plačuje vsaj 8 kron direktne davka, volilec v peti skupini je vsak možki državljan, ki je dopolnil 24. leto, naj plačuje kaj davka ali ne. — Kmalu bodo volitve volilnih mož. Somišljeniki, glejte, da bodo izvoljeni za volilne može sami zanesljivo katoliški, zanesljivo narodni in značajni možje!

Imenovanje. Sodni adjunkt Neubauer vitez Brandhausen je prestavljen iz Velikovca v Maribor, dr. Venig iz Voitsberga v Ptuj. Oba sta Nemci. — Avskultant gospod dr. Cvetko, naš štajarski rojak, je imenovan sodnim pristavom v Metliki. Naši Slovenci morajo na Kranjsko, da nam potem lažje urivajo Nemce.

Iz šole. Nemško šolo v Štoréh pri Celju je vzela dejela v svoje oskrbovanje. Stalno nameščen za meščanske šole v Mariboru je č. g. A. Čižek. Nadučitelj v Polju je postal g. Anton Gradišnik učitelj v Št. Vidu pri Planini. Učitelj v Ostervicu g. Ivan Jezovšek je postal učitelj v Št. Lovrencu pri Prožinu, učitelj v Dolu gsp. Ivan Polak je premeščen v Hrastnik, gospica Liza Klemenčič iz Dobernika v Št. Jederto nad Laškim, stalno nameščena je pri Sv. Marijeti pri Laškem gca. Ana Steska, iz Št. Andreja v Slov. goric. je premeščena gospica Marija Danko v Št. Ilj nad Mariborom. Učiteljica ročnih del bo v Planicah gospa A. Škrbinšek, v Turji gospa J. Gnus iz Dol.

Štajarc v žalosti. Okoli »Štajarca« vlada velika žalost. Njegova starejša sestra »Petauerca« je namreč izdihnila. Ker je »Štajarc« sedaj vsled žalosti še bolj kot drugekrati »zmešan«, zato mu iz usmiljenja prihitimo na pomoč ter mu svetujemo, naj napravi naslednje mrtvaško naznanilo:

Podpisani tužnim srcem naznanja, da je moja sestra, neslavna

„Petauerca“

po dolgotrajnem, kako ludem obrekovanju slovenskega naroda na sušici naročnikov preminola.

Opravila, ki jih je imela pokojnica, izvrševal bo odslej podpisani. Na skorajno svidenje!

„Štajerc“

po domače »giftna krota«.

Kako širijo »Štajarca«. Kadar izide katera štev. tega protiverskega nemčurskega lista, ga v veliki množini raznašajo po Ptui. Po sili ga vrvajo tudi vsem ženskam, ki prodajajo na glavnem trgu. Marsikdo v ptujski okolici ga ima, ker so mu ga vsili. Naročniki »Slov. Gosp.« ga večkrat dobé zajedno z Gospodarjem pod istim zavitkom. Ali to delajo na c. kr. pošti v Ptui? Mi Slovenci odločno protestujemo zoper tako vsiljivost in nesramnost. Rodoljubi, poučujte povsod naše ljudstvo, kdo da je »Štajerc«. Proč s takim listom, ki bi rad naše ljudstvo zvesto ohranil nasprotnim trgovcem, da bi še dalje poljubljali šibo, ki ga že toliko let bije. Vzdržimo se in spoznajmo vendar zvite nakane nasprotnikov!

Pri Veliki Nedelji širi »giftno kroto« ali »Štajerca« ondotni trgovec Jurij Škorc, kateri živi izključno od slovenskih grošev. Vsake številke dobi po 40—50 proizvodov. Ako Škorc nima pravice za kolportažo, mu bomo mi kmalu zapeli eno lepo pesem. Namestnik državnega pravdnika v Ormožu, ki je pokazal proti nekaterim udeležencem Slomšekove slavnosti v Ormožu tako odločen nastop, bo tudi v tem slučaju dobil priložnost za tako nastopanje.

Demandno ali biserno poroko sta obhajala pri Sv. Juriju ob Taboru dne 15. okt. Florijan in Terezija Brišnik. Bilo je navzočih

mnogo ljudij, oddelek celjske godbe pa je igral lepe komade. Lepa vrsta sinov in hčerâ, vnukov in pravnukov se je pomikala iz župnišča v cerkev med pritrkavanjem zvonov in pokanjem topičev. Oba sta bila rojena leta 1819.

Pri Sv. Trojici v Slov. gor., kjer tamoznji trgovci izključno žive in se rede od slovenskega vernega ljudstva, od slovenskih romarjev, razširja in prodaja sovražnika slovenskega ljudstva »Štajerca«, mokotržec Schutz. Dobiva ga vedno po 30 iztisov! Orožništvo pa je v sosedni hiši, in ne ve, ali ima pravico za kolportažo ali ne. Toda Schutz jo je pred kratkim enkrat pošteno skupil. Vrl kmet od Sv. Benedikta gre mimo njegove trgovine. Vsiljuje mu »Štajarc«. Kmet pa se mu odreže: »Že davno sem trdil, da »šnops« ni vreden, da bi ga vlij v moj črevvelj, sedaj ti pa rečem »Štajarc« pa vreden ni, da bi si svoj črevvelj obriral.« Pa še drugih gorkih mu je povedal. — Nadalje dobivajo pri nas »Štajarc« slovenski (?) trgovci Slapernik 5 iztisov, gostilničar in mesar Ferk 5 iztisov in gostilničar Steinbauer 1 iztis. Kmetje, so to vaši prijatelji? Vaših grošov gotovo! — Naš Golob je pokazal svoje perje! Zoper tukajšnjo slovensko zadrugo rohni, a pri »Zvezci« nemških zadrag se ni branil prevzeti celo častnega mesta odbornika. Celo v Gradec se je vozil. Naš Golob pač ima rad slovenski denar, Slovencev pa ne mara, ki ga redijo in pitajo.

Iz Črešnjevca nam pišejo: Dne 9. t. m. se je na Pragerskem ponesrečil 26letni železniški uslužbenec Mihael Mlakar; prišel je pri premikanju voz pod kolesa in bil na mestu mrtev. Kako je bil rajnki priljubljen, pokazal je najbolj njegov pogreb; pokopan je bil 11. t. m. na Spodnji Poljskavi. Pogreba so se udeležili gg. uradniki, njim na čelu g. načelnik postaje, nadalje službe prosto železniško osobje, pa tudi dokaj odličnih mož iz njegove rojstne fare črešnjevske. Ob grobu mu je govoril tamoznji č. g. župnik lepo ganljivo nagrobnico. Vsi pogrebniki so se vračali solznih oči s pokopališča, ker vsak izmed njih je ljubil pridnega in mirnega mladega človeka. Naj v miru počiva!

Gledališče pri sv. Juriju ob Taboru. V velikej sobi »Bralnega društva pri sv. Juriju ob Taboru se bodo to zimo vršile gledališke predstave. Dne 14. oktobra je bila prva predstava. Igrala se je »Sv. Germana«, igra v treh dejanjih s petjem. Soba je bila polna večinoma domaćih ljudij. Dne 28. oktobra ali prvo nedeljo meseca novembra bo druga predstava. Igrali se bosta dve igri. Mi Savinjčane opozarjam na naše gledališke predstave, ker bodo za male krajcarje videli veliko lepega in se obvarovali mnogo hudega. Posebno fantom in dekletom bodijo naše predstave priporočene! Vstop je vsakemu prost. Vabila se ne bodo razpošiljevala. Včasih se bodo predstave naznanile tudi v česopisih. Meseca novembra pride na vrsto noviteta, na kar se že zdaj opozarja. Igralci in igralki so sami domaći fantje in dekleta.

»Slomšekovo rojstvo.« Dramatični prizori ob stolnici njegovi. Sestavil Mihael Lendovšek. Lična knjižica, male osmerke str. 24. Tisk in založba Drag. Hribar v Celju. Cena posameznim izvodom 20 v. Kdor naroči večje število (najmanj 10) vkljup, njemu se odneha pri ceni za 25%. Spis sila navdušeno poveličuje našega Slomška: Vile-rojenice in angelji nebeski prinašajo novo-rojencu k zibeli srebrno liro (pesnik), zlate bukve in pero (pisatelj), pa škofovsko kapo in palico (škof)! — Dvojno željo izjavljamo; prvo: naj se nam v naših narodnih domih v Mariboru in Celju ti prelepi »dramatični prizori« prav kmalu spravijo na oder! Drugo: naj blagi rodoljubi, čitalnice, bralna društva, šole itd., knjižico, ki se nam dozdeva, da je najlepša cvetka naših letosnjih stoletnih slovesnostij, naj jo prav obilno med slovensko mladino spravljam, da ostane Slomšek tudi mlademu naraščaju v nemiljivem spominu!

Rimske izkopine. Na Spodnji Hajdini se je pretekli mesec kopalo na Strafelovem posestvu ter se našlo: 63 grobov s sežganimi trupli, 13 grobov z okostjem, razne vrste starinskih loncev, lepe ročke, čudovito lepi fibeljni, svetilke, solzne stekleničice, nekaj denarja, sklede in skledčice, dve jako lepi zrcali itd. Vse te reči so prenešene v Ferkov muzej v Ptuju.

Izlet v Ljubljano. Prihodnjo nedeljo dne 21. oktobra t. l. priredé štajarski Slovenci skupni izlet k I. slovenski umetniški razstavi v Ljubljano. Zvečer se igra v gledališču na čast štajarskim gostom prekrasna hrvatska opera »Nikola Šubić-Zrinski«. Odhod iz Celja v nedeljo zjutraj z vlakom ob 7. uri in 24 minut. Vračamo se iz Ljubljane o polnoči. Na mnogobrojno veselo svidenje!

Odbor celjske Čitalnice.

Cerkvena glasbena šola v Celju. Podpisani izreka na tem mestu najtoplejšo zahvalo preč kn.-šk. ordinarijatu lavantinskemu za podarjeno svoto v znesku 200 kron, kot priznanje truda in požrtvovalnosti glede poučevanja v cerkveni glasbeni šoli v Celju.

K. Bervar, vodja org. šole v Celju.

Vinorejci, pozor! Letošji vinski pridelek je izvrsten, zato ga ne oddajajte pod slepo ceno. Pazite na vinske tehtnice, ker so različne, tudi niso natančne. Rabite le uradno preskušene tehtnice! Ob letošnjem toplem vremenu vino hitro začne vreti. Stehtaj mošt, predno vre, kadar že vre, ne izveš več prave dobrote. Zato se letos velika krivica godi vinorejcem, ker vino že vre, ko ga pripeljejo k vinskemu kupcu. Ta ga stehta, potem pa plača po stopinjah dobrute, katera je sedaj nižja za eno, pa tudi več stopinj. Zato bo letošnji dobiček vinskih kupcev velikansk. Nek posestnik iz Slov. gorice je pridelal izvrsten mošt 17–18 stopinj dobrute; pripelje ga v Maribor in tu dobi za liter samo 15 kr., medtem ko ga je v domačiji nekaj prodal po 20 kr. liter. Kolika izguba! Ubogi ljudje! Ves dobiček imajo naši nasprotniki. Kolike važnosti bi bila za nas slovenska vinarska zadruga v Mariboru!

Vinogradniki, pozor! Mestni vino-tržci plačujejo novo vino po številu stopinj, ki ga ima; te stopnje kažejo % sladkorja, nahajajočega se v moštu. In sladkor daje vinu v prvi vrsti vrednost. Čim več sladkorja v vinu, tem več je vredno; kajti pri vretju se sladkor spreminja v takozvani alkohol, ki vinu daje moč; vino, ki ima le malo alkohola, je prazno. Znano pa je, da vinski mošt kmalu, v par dneh začne vreti. Od tega trenutka ima od ure do ure manj sladkorja, ker se je ta spremenil v alkohol. Tehnica, s katero vinotržci mošt merijo, kaže % sladkorja, o alkoholu nič ne pravi. Če se toraj meri mošt, kadar že par dni vre, bode tehtnica kazala vsikdar manje % sladkorja, kakor jih je imel takoj po preši, dokler še ni vrel; kajti v par dneh se je že precej sladkorja bilo izpremenilo v alkohol. Mošt je n. pr. po pravici imel 18% sladkorja; ko ga pa vinotržec črez par dni zmeri, ima samo 14% in tako ti tudi plača; za one 4%, ki so se bile izpremenile v alkohol, pa ti ne da nič, tiste ima zastonj. Če hočeš torej prodati po meri, ki določuje sladkor, prodaj kar od krnice; če si pa ta čas zamudil, počakaj, da mošt odvre, sedaj pa daj vino zmeriti z tehtnico, ki določuje alkohol, kajti take tehtnice so tudi. Vmes pa ne dajaj nič meriti, ker si vsikdar na škodi. V prejšnjih časih, ko se pri prodaji ni nič merilo, ampak sodilo le po okusu, se je poštenejše plačevalo.

Ne v Gradec! Gradec je prenapolnjen z delavskimi močmi, zato je zaslužek danes primeroma slabši, nego je bil še pred nedavnim časom. Zelo težko je dobiti delo ali službo. Vendar prihaja še vedno polno ljudij iz naših krajev v Gradec, meneč, da bodo v Gradcu lažje shajali in živeli nego doma. Kako žive v Gradcu naši ljudje, zadoščaj naslednji vzgled! V J. Krebesch-evi tovarni za užgalice je kakih 300 delavnih

moči, večinoma ženskega spola. Delavke so same Slovenke, ker domačinke Nemke nočjo delati za tako sramotno nizko plačo. Tudi Slovenke ne bi hotele v Gradec, ako bi vedele, kaj jih čaka. Za naporno, zdravje uničuje 12 urno delo dobivajo po 25 kr., največ po kakih 40–45 kr. na dan. V Gradcu je draginja, s takim zasluzkom ni mogoče pošteno izhajati. Revice propadajo naglo zdravstveno in nravno. Groza spreletava človeka, videc toliko bedo v vsakem pogledu. V srce se smilijo človeku objokane revice, ki so verjale brezvestnim in sleparškim agentom, ki so jih spravili z mamnimi obljubami v Gradec, a zdaj niti toliko ne zmorejo, da bi se mogle povrniti domov, in se sramujejo domov sporočiti o svoji grozni siroščini. Ker ne umejo nemščine, ne morejo si pred sodiščem iskati pravice za toliko nasilje in kršenje delavske pogodbe. Zato prosimo vse slovenske rodoljube, naj opozarjajo domačine hoteče v Gradec.

Iz Kostrevnice. Trgatev smo končali in na splošno se je letos več nabralo, kakor lani. Dobro branje pa je bilo v Gabrniku in na Pečici. Kapljica je izvrstna; sladka kakor med. Od leta 1885 ni bilo tukaj tako dobrega vinskega mošta, kakor je letošnji. Cena mu pa tudi ni previsoka. Beli se prodaja liter po 18–24 kr., črni pa od 20–26 kr. liter.

Loškagora pri Zrečah. Posestnik M. Višnjar je lani podrl črešnjo, drevo je onidan spravljaj domu, ali potoma ga je ploh dobil pod sebe in mu zdrobil desno roko.

Podporno društvo »Dijaška kuhinja« v Ptiju ima v pondeljek 22. oktobra ob 3. oziroma ob 4. uri popoldne v »Narodnem demu« svoj občni zbor, ki izvoli novi odbor vsled prememb društvenih pravil na tri leta. Ob enem se poroča p. n. društvenikom o delovanju in denarnem stanju društva. Vabi prijazno k imenovanemu zborovanju odbor.

Iz Kapel pri Brežicah se nam nazašnana, da se je v torek 16. oktobra blagoslovilo novo, lepo postavljen šolsko poslopje. Do zdaj je bila tam enorazredna šola, zdaj se je razširila v štirirazrednico. Stavba tega šolskega poslopja je zanimiva radi tega, ker se je postavilo siloma, proti volji Kapelčanov. To je prvi slučaj na Štajarskem, da se je zidalo šolsko poslopje na taki način. Dal Bog, da obrodi nova štirirazrednica zaželeni sad in se tako povrnejo obilne žrtve, katere je prizadevala ta šolska stavba!

Izpiti usposobljenosti za občne ljudske in meščanske šole se prično na mariborskem c. kr. učiteljišču v letošnjem jesenskem roku dne 5. novembra ob 8. uri zjutraj. Po predpisu opremljene prošnje za dovoljenje k tem izpitom se morajo vposlati predpisanim potom najpozneje do 1. novembra t. l. k ravnateljstvu mariborskega učiteljišča.

Slomšekova slavnost v Žalcu se je sijajno obnesla, tem sijajnejše, ker je bila skrajna prepovedana, a v zadnjem času pre-poved zopet preklicana.

Prvi sneg je pobelil naše Pohorje. — Kranjski listijavljajo, na je tudi tamkaj že pal prvi sneg. Živino so morali s planin na dom prignati.

Francelju Girstmayerju se jako slabo godi z njegovo kandidaturo v mestih Radgon-Lipnica. Volilci bi radi nekega Malika, Girstmayer pa pravi naj njega vzamejo. Girstmayer se naj tolaži, da je on v mladih letih tudi rad izpodkopaval drugim kandidatom stališče, zdaj pa se usoda nad njim maščuje.

Svetovna sadna razstava v Parizu se bo otvorila dne 31. oktobra 1900. Kdor se je hoče udeležiti, naj se obrne na »Predsedstvo c. kr. avstrij. sadarskega društva, Leechwald, Gradec«, kjer dobi natančneja navodila.

Zaupni shod v Ljutomeru se je 14. t. m. ob 10 uri dopoldne. Navzočih je bilo 20 mož. Ta shod je bil le pripravljalni shod

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka, v Fritsch-evi vili Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.

Zalagatelj c. kr. avstrijske uradniške zaveze.

Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do
človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.

Iz Etterjevega dobrjenega iz prirodnega sadja, ki je prost
vsakih kemičnih primesij in se toraj ne sme
zamenjati z umetnim sadnim sokom, napravi si
lahko vsakdo z malimi stroški prav dobro,
trpežno poživljajoče

Sadno pijačo

10 litrov sadnega soka, ki se brez vsakega
drugega dodatka zmeša s 100/130 litrov na-
vadne vode, da po naravnem kisanju 110/140
litrov močne, čiste okrepčevalne
jako zdrave in cenene

sadne
pijače.

Dobi se pri en gros-trgovcu A. Jurca in sinovi v Ptaju. — Viljem Etter, Sigmaring.

Dobi se še nadalje pri: G. Ketz v Mariboru, M. Ogorevcu v Konjicah, K. Sima v Poljčanah, A. Balantu v Oplotnici.

Vožnje karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie, Antverpen
vozi naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncessiovana od visoke c. kr.
avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiedenergürtel 20

ali pa 31

Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —
Südbahnstrasse 2.

Na prodaj

je prostovoljno dvoje kmečkih possestev, eno uro hoda od Maribora oddaljenih. — K prvemu posestvu pripada hiša, gospodarsko poslopje, travniki, njive, sadunosnik, gozd in vinograd v skupni meri 13 oral. Proda se za 4000 gld.

K drugemu posestvu pripada hiša in dvoje gospodarskih poslopij, veliki travniki z več kot 800 plovoditimi sadnimi drevesi, lep gozd, njiva in vinogradi, vsega skupaj je 30 oral. Proda se za 9000 gld. Naslov pri upravnosti. 1

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Švica).

Dobi se pri 14-26
R. Strasmayer-ju, puškarju
v Mariboru.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega
izvedeneca v Mariboru,

Kokoschnegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramora, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

35

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezni, vzdrži konje močne in iskre

„Gloria“ začimba krma govedi,

pospešuje prebavljanje, čisti kri,

zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ mlekarški prašek za

krave, pospešuje izločenje mleka

in odstranjuje napake mleka.

1 veliki zavitek velja K 1'20, mali

K 0'70, 5 kg. v žavtku za poskus

po pošti K 5.— poslanco iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno

potrebni dodatek h krmi za

mlado, molzno in brejo živilo,

v slučaju, da živila liže, da ima

kostne bolezni itd. 5 kilogr. za

poskus K 2.—, 100 kg. K 22.—

iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje v ple-

astiščih škatljah: $\frac{1}{2}$ kg. 60 vin.,

1 kg. 1 K, 5 kg. K 4.

Rusko patent. mazilo za usnje po

$\frac{1}{2}$ kg. K 1'10, 1 kg. K 2.—, 5

kg. K 8.—

— Navidilo brezplačno. —

Miha Barthl in drug.

Dunaj X. 460.10

Samostojna prodajalka

se takoj sprejme za špecerijsko trgovino pri Ivanu Jelencu v Tržiču, Gorenjsko.

457

Priporočilo!

Kot novo izvežbani zidarski vodja se priporočam č. g. župnikom in občinskim predstojnikom za nove stavbe. Delam točno in ceno. Kdor želi kako stavbo imeti dobro izvršeno, naj se oglasi pri meni

Janez Gašparič

zidarski vodja.

Sejanci pri Sv. Tomažu,
p. Ormož. 436. 2

Razne uradne pečate

priporoča
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice št. 12.

Nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. za najkulantnejših pogojev. Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim. Zavarovanje proti kurzni izgubi. Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokontro s $4\frac{1}{2}\%$ obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menjic najkulantnejše. Borzna naročila.

Naznanilo!

Podpisani si usojam naznaniti vsem posestnikom vinogradov, da bom imel koncem tega leta in prihodnjo spomlad veliko množino na suho cepljenih trt različnih dobrih in čistih vrst cepljenih na Riparijo portalis in Rupestris Monticolo in sicer:

6000 Laški rilček (Välschriesling), 4000 Žlahtine (Gutedel), 2500 Šipona (Mosler), 2000 Traminerja (Traminer), 1000 Mali rilček (Kleinriesling), 1000 Beli rafol (Ranfol weiss), 1000 Burgunder beli (Burgunder weiss), 900 Burgunder rudeči (Burgunder roth), 900 Sylvaner (Grüner Sylvaner).

Cepljeno na Rip. portalis.
600 Traminerja (Traminer),
550 Burgunder beli (Bugunder weiss), 300 Sylvaner (Grüner Sylvaner), 100 Šipon (Mosler), 100 Žlahtnina (Gutedel).

Cepljeno na Rup. Monticolo.
50 Šipon (Mosler) na Solonis.
Skupaj 21.000.

Vse te trte so dobre rasti, lepo zarašcene in dobro vkoreninjene ter se prodajo po 160 kron 1000 komadov, ali 8 kr. komad; kdor naroči najmanj en tisoč, dobi jih 50 brezplačno.

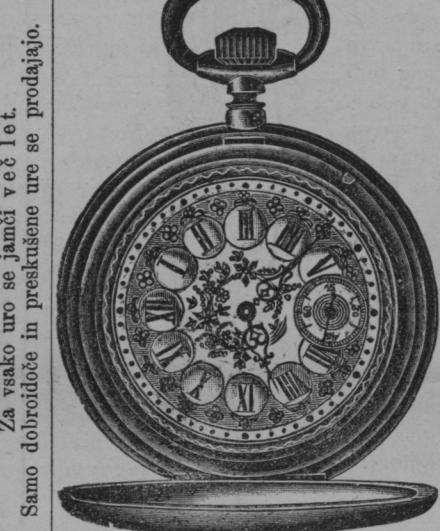
Oglasiti se je vsaj do novega leta pismeno ali ustmeno pri Antonu Slodnjaku, trtnarju v Jursincih pri Ptaju.

Veliko zalogu švicarskih ur ima

ANTON KIFFMANN,
urar, Maribor, Gosposka ulica 5 (vis-à-vis Grubitsch)

Srebrna ura z dobrimi kolesci 6 gld.
Z najfinejo uredbo in posebno močnimi
pokrovci 7 gld. 50 kr.

Srebrna ura, z dvema pokrovoma in
dobrimi kolesci velja 7 gld. 50 kr.
Najfineja, močna trpežna ura 8 gld. 50.

Razpošilja se po poštnem povzetju. Neugajajoče ali slabo idoče ure ako se v 14 dneh povrnejo se zamenjajo ali vrne denar.

Zaloga in posojilnica glasovirjev

Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju
v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54.

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije

Priporoča svojo bogato zalog
novih

glasovirjev

in

pijanin

s križnimi strunami,
(orehovo polituro, črni in
ameriški orehov les)

kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznalnem sestavu iz najboljših tovarn po
tovarniških cenah.

Glasovirji „Ehrbar“!
jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo
Posojila po najnižji ceni.

Jos. Mursa na Krapji pri Ljutomeru

Odlikan s častno diplomo l. 1895 na razstavi v Ptaju.

Na celem Jugoslovanskem edina izdelalnica cementnih
mozaik-ploč.

Tlak sestavljen iz takih ploč je enak pogrenjenim umetuo vezanim preprogram in je lepsi in cenejši kot tlak iz klinker ali šamotnih ploč, ter skoro neomejene trpežnosti. **Stopnice iz cementa**, tudi brušene, imitacije marmorja in sijenita. Trše in lepše kot iz kamena. **Cevi iz portland-cementa** v dvanašterih velikostih od 5cm do 75cm v premeru. Cementne korita za svinje in studence, za jasli, za govedo in konje. **Strešnike iz cementa z dvojno zarezo** in zgornjim obrobkom (Doppelfalzziegel mit Kopfverschluss) z asfaltom impregnirani. Taki strešniki so skupčani na vseh štirih straneh, pripravljeni za zelo položne strehe. 18 komadov krije 1 m, ki tehtajo komaj 35 kg. — Ceniki zastonj in franko.

Filijala v Središču na Dr., zaloga: Radgona, Ljutomer.

Karol Tratnik,

izdelovalatelj cerkvenega orodja in pa posode
stolne ulice št. 1. v Mariboru, Domgasse Nr. 1

Priporoča se preč. duhovščini
za naročila cerkvenih orodij:

monstranc, kelihov, ciborijev, lestencev,
križev, svečnikov, itd. v različnih zlogih,
katere prav lepo in trpežno izdeluje.

**Staro cerkveno orodje prav dobro
popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognji.**

Za vse svoje izdelke jamčim, priznalna pisma naročnikom na razpolago.

Svoji k svojim.

Lepe podobice s črnim okvirjem kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru
priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu
vsakovrstne podobice, molitvenike,
rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših
podobic je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

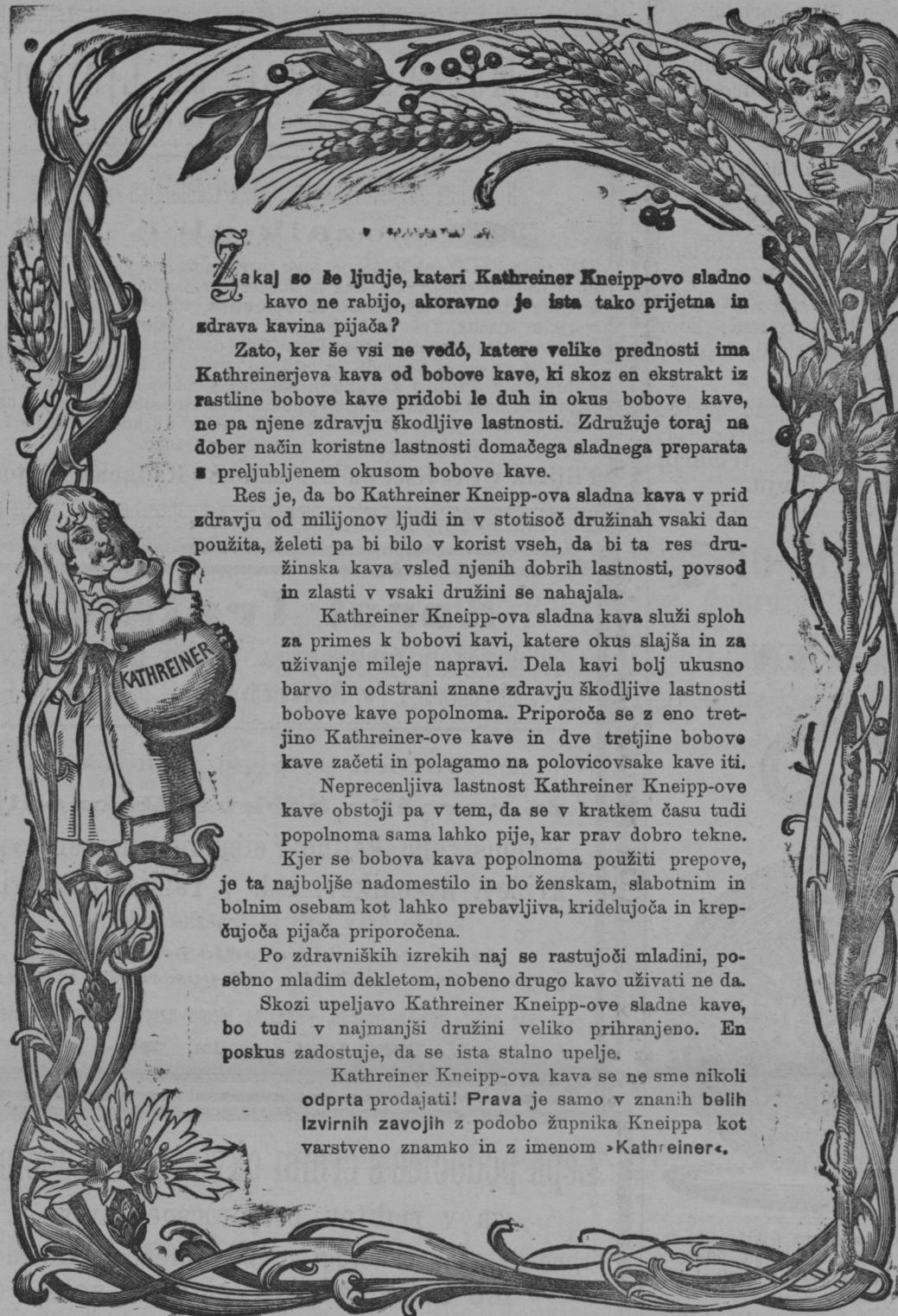
Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na
drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere
Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so
pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na
steno in posebno za častite duhovnike za sprevodenje
bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje,
trgovce, hôtele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste,
osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike,
dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike stampilije (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod. 30

Zaloga pri Ivan Jebačinu v Ljubljani.

Slavnim šolskim vodstvom in krajnim šolskim svetom

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

O pričetku šolsk. leta vse potrebne ŠOLSKE TISKOVINE
slovensko-nemške kakor tudi uradne ovitke po najnižjih cenah ter zagotavlja točno postrežbo.

Dražba

cerkven. vinskega mošta.

Dne 25. vinotoka t. l. ob polu deseti uri dopoldan draži cerkveno predstojništvo Sv. Petra pri Mariboru 150 hl. letosnjega vinskega mošta.

P. n. gospodi prijatelji te-le vinske žlahtnine, prepričani smo da bodejo iznenadeni o njeni milini in dobroti. 465. 2

Sv. Peter pri Mariboru.

Mlada drevesca

pričaja Valentin Porenta v Pevnju pri Škofjiloki. Hruške čez 2 metra visoke, lepe, komad po 70 vin., hruške 2 metra ali malo manj kom. po 50 vin.; jabolka, čez 2 metra, kom. po 60 v., jabolka 2 m ali malo manj kom. po 40 vin. Vse na postajo Skofjeloka postavljeno. Manj kot 10 komadov se ne pošilja. 464

Mladega trg. pomočnika

dobro izurjenega v manufakturnem in špererijskem blagu. Tudi učenca z dobrimi šolskimi spričevali od poštenih staršev sprejme takoj:

Jakob Volovec

trgovina z mešanim blagom v Ljutomeru, Štajarsko. 461 (2)

Grob ar

se išče za pokopališče
v Konjicah.

Kogar bi ta služba veselila, naj se oglasi do 1. novembra pri tamošnjem velč. gospodu nadžupniku. 459 2

Na prodaj

hiša v Mariboru, Koroška ulica št. 88. pod ugodnimi pogoji. Več se zve pri g. prof. G. Majcenu v Mariboru. 1

V najem

se da takoj hiša s sadunosnikom v Gornji Poljskavi na dobrem prostoru. Pripravna je za mešano ali drugo trgovino s pohištvo. Popraša se v Mariboru, Tegethofska cesta št. 34. 4-5

Franc Brezovšek, Konjice, izdelovalec cementnih reči

priporoča vsa v njegovo stroko spadajoča dela, na pr. ploščice za tlak po cerkvah in drugod, korita za studence in za hlevne, jasli, strešnike, stopnice, podboje, vsakovrstne predmete za stavbe. Vse se izdeluje iz najboljšega portland-cementa, in sicer z rokami, in vsled tega je blago trpežnje, kakor če se dela s strojem. Cena zmerna. Kjer sem v dobi dveletnega bivanja v Konjicah že delal, povsod so z mojim delom zadovoljni. 2

Živi

žlahtni lepi raki

vsaki dan sveži od lova.

Garantuje se da pridejo živi! — Voznine in mitnine prosto se posiljajo v poštnih jerbasih po 10 funt 80—100 porcijskih rakov velja samo gld. 2-10

60—80 velikanov z mastnimi škarjami samo gld. 2-65

40—50 izbranih »solo« rakov samo gld. 3-60

30—40 redkih velikih odličnih »solo« rakov gld. 4-20

— Postrežba točna! —

D. Goldstein,

Razpošiljalnica (Exp.-Haus) Podwołoczyska na ruski meji.

Na prodaj!

Posestvo (dve uri od Maribora peš) s 6 $\frac{1}{4}$ orali zemlje, z gozdom in vinogradi in z več kot 400 sadnimi drevesi; cena je 1400 gld. Šteti se mora koj 400—600 gld. Pojasnila daje iz prijaznosti občinski sluga pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Jakob Haas 1

Viničar

se takoj sprejme pri M. Söllner, Leitersberg št. 118. 454 1

KUVERTE

s firmo pripravoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru